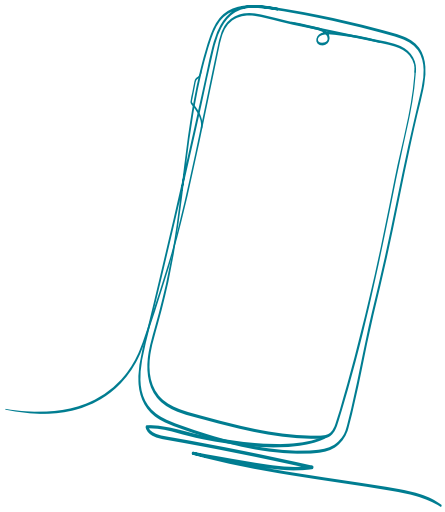
Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyys

Suomen Sairaanhoitajat

20.10.2026

Yhdenmukaistettu tarkistettujen kriteeritarkennusten ja hakujärjestelmän osalta 2026

Liisa Karhe, Anne Pienimaa

Kriteerit päivitetty 2017 ja 2020: Liljamo Pia, Suikkala Arja, Suutarla Anna

Sisällys

1. Tausta 2
2. Miksi tarvitaan erityispätevyysjärjestelmä? 3
3. Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen hakeminen 7
4. Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen kriteerit 9
   4.1 Koulutus 9
   4.2 Työkokemus 11
   4.3 Erityispätevyysalaan liittyvä muu toiminta 13
      4.3.1 Hoitotyön tiedonhallintaan liittyvä julkaisutoiminta 13
      4.3.2 Hoitotyön tiedonhallintaan liittyvä opetustoiminta 14
      4.3.3 Hoitotyön tiedonhallinnan kehittämistoiminta 15
5. Erityispätevyysnimikkeen päivittäminen 16

1. Tausta

Osaava henkilöstö on palvelujärjestelmän kulmakivi ja sairaanhoitajat (ml. ensihoitajat, terveydenhoitajat ja kätilöt) ovat terveydenhuollon suuri ammattiryhmä. Sairaanhoitajien osaamisella ja sen kehittämisellä väestön terveystarpeiden ja palvelurakenneuudistuksen mukaisesti on merkittävä vaikutus muuttuviin terveystarpeisiin vastaamiseen, terveyden tasa-arvoon, palveluiden saatavuuteen, hoidon laatuun, turvallisuuteen ja kustannuksiin. Terveyspalvelujen digitalisoituminen, teknologian ja tekoälyn kehittyminen ja niiden tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen osana hoitotyötä on jo nyt sairaanhoitajan arkea.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sairaanhoitajilta vaaditaan sekä vahvaa oman alan osaamista että toisten ammattiryhmien osaamisalueiden tunnistamista ja yhteensovittamista sekä teknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Ammattiryhmien välinen työnjako muuttuu ja sairaanhoitajille syntyy enenevästi uudenlaisia, laajavastuisia työnkuvia ja siten mahdollisuuksia käyttää sairaanhoitajan osaamista erilaisissa asiakaslähtöisissä hoito- ja palveluprosesseissa sekä niiden kehittämisessä. Asiakkaiden ja potilaiden osallisuus omaan hoitoonsa ja hoidossa tarvittavan tiedon tuottamiseen mahdollistuu erilaisten sähköisten palvelujen avulla. Digitalisaatio ja etäpalvelut luovat uusia mahdollisuuksia potilaiden ja asiakkaiden itsehoidon ja kotona asumisen tukemiseen, kroonisten sairauksien seurantaan ja akuutteihin terveysongelmiin vastaamiseen. Tässä muutoksessa sairaanhoitajilta vaaditaan osaamista ja mahdollisuutta olla kehittämässä entistä toimivampia sähköisiä palveluita ja tietojärjestelmiä asiakkaan ja oman työn sujuvoittamiseksi. Hoitotyössä tarvittavan tiedon tuottamisen ja hyödyntämisen tarve kasvaa entisestään.

Sairaanhoitajan työssä potilaan hoitotiedolla on aina ollut suuri merkitys. Suurten tietomäärien ja monimuotoisten tietosisältöjen sähköistyessä tiedonhallinta korostuu entisestään. Käsitteellä tiedonhallinta (informatics) tarkoitetaan tekniikan ja tietojärjestelmien käyttöä ajankohtaisen tiedon ja informaation keräämiseen, tallettamiseen, käsittelyyn, muokkaamiseen ja viestimiseen. Terveydenhuollossa tiedonhallintaa (health informatics) tarvitaan erityisesti palvelujen ja resurssien johtamiseen, potilaiden tai asiakkaiden hoidon ja palvelujen tuottamiseen, tieteellisen tutkimuksen tulosten soveltamiseen käytäntöön eli tutkimusnäyttöön perustuvaan toimintaan sekä opetusmenetelmien ja –välineiden kehittämiseen. Hoitotyön tiedonhallinta (Nursing Informatics) on hoitotyön, siihen liittyvän tiedon ja tämän tiedon hallinnan yhdistämistä tietojenkäsittelyn ja viestintätekniikan avulla.

Nykyään yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa tarjotaan koulutusta ja erilaisia opintokokonaisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnossa, sähköisten terveys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä ja johtamisessa sekä terveys- ja hyvinvointiteknologiassa.

2. Miksi tarvitaan erityispätevyysjärjestelmä?

Sairaanhoitajan ammattiroolin ja osaamisen kehittäminen edellyttää kliinisen hoitotyön erikoisosaamisen vahvistamista. Suomen Sairaanhoitajat on julkaissut 2016 raportin *Sairaanhoitajien uudet työnkuvat – laatua tulevaisuuden sote-palveluihin* ja vuonna 2023 *Laajavastuinen hoitotyö – sairaanhoitajan uramalli lähellä ihmistä* (APN-raportti). Näissä kuvataan suositus sairaanhoitajan kliiniselle urakehitykselle, joka on kolmeportainen: sairaanhoitaja, erikoistunut sairaanhoitaja ja laajavastuisen hoitotyön asiantuntija. Viimeiseksi mainittu vastaa kansainvälistä *Advanced Practice Nurse* (APN) -käsitettä. Lisäksi STM on julkaissut 2026 kansallisen uramallisuosituksen terveydenhuollon asiantuntijatehtäviin. Laajavastuisen hoitotyön asiantuntijuus edellyttää kansainvälisen mallin mukaisesti ylempää korkeakoulututkintoa. (Taulukko 1.)

Suomen Sairaanhoitajien myöntämä kliinisen hoitotyön erityispätevyys tukee sairaanhoitajien osaamisen kehittämistä systemaattisesti ja monipuolisesti ja nimike sijoittuu liukuvasti välimaastoon erikoistunut sairaanhoitaja – laajavastuisen hoitotyön asiantuntija. Erityispätevyyden hakijalla voi olla myös laajavastuisen hoitotyön tehtäviä ja niitä vastaavia koulutuksia, mutta hän silti hakija haluaa osoittaa erityispätevyytensä hoitotyön tiedonhallinnasta.

Taulukko 1. Sairaanhoitajan kliinisen hoitotyön uramalli (mukailtu: STM 2009, Arene ry 2006 64, 71).

Nimike	Sairaanhoitaja	Erikoistunut sairaanhoitaja	Laajavastuinen hoitotyö (Advanced Practice Nursing, APN)	
			Asiantuntija-sairaanhoitaja (Nurse Practitioner, NP)	Kliinisen hoitotyön asiantuntija (Clinical Nurse Specialist, CNS)
Koulutus	Perustutkinto 210 op	Erikoistumiskoulutus, täydennyskoulutus 30–60 op	Ylempi korkeakoulututkinto (YAMK tai maisterin tutkinto)	
			Akateeminen jatkotutkinto (tohtorin tutkinto, dosentti)	
		Rajattu lääkkeenmääräämisoikeus (45 op) Kliinisen hoitotyön erityispätevyys		
Työnkuva	Näyttöön perustuvan, terveyttä edistävän ja ylläpitävän, sairauksia ehkäisevän, parantavan ja kuntouttavan sekä kärsimyksiä lievittävän hoitotyön toteuttaminen ja kehittäminen. Eri elämänvaiheissa olevien ihmisten ja yhteisöjen voimavarojen tukeminen. Ihmisten auttaminen kohtaamaan sairastuminen, vammautuminen ja kuolema.	Erikoistumisopintojen tuoman erikoisosaamisen soveltaminen sairaanhoitajan tehtävissä. Näyttöön perustuvan tiedon soveltaminen omalla erikoisalalla ja toimiminen näyttöön perustuvien käytäntöjen ohjaajana ja tukena työyksikössä.	Edistyneellä tasolla itsenäinen kliininen hoitotyö ja terveyden edistäminen sekä niihin liittyvä eettinen päätöksenteko, opettaminen ja ohjaaminen, konsultoiminen, näyttöön perustuvat käytännöt, johtaminen, yhteistö, tutkimus ja kehittäminen. Laaja-alainen ja kokonaisvaltainen hoitotyö, itsenäinen potilaan tutkiminen ja hoidon tarpeen arviointi sekä oireen-mukaisen hoidon aloittaminen ja seuranta niin akuuteissa kuin kroonisissa terveysongelmissa.	Laaja-alainen työ hoitotyön laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi, näyttöön perustuvan hoitotyön juurruttamiseksi sekä organisaation strategisen työn tukemiseksi.
EQF	6	6–7	7–8	7–8

Lähde: Sairaanhoitajien uudet työnkuvat – laatua tulevaisuuden sote-palveluihin, Sairaanhoitajaliitto, 2016, s. 32.

Erikoissairaanhoitajan tutkinnon lakkauttamisen jälkeen 1990-luvun alkupuolella sairaanhoitajat ovat syventäneet osaamistaan ja asiantuntijuuttaan erilaisten lisä- ja täydennyskoulutusten avulla, mutta niiden avulla hankittu lisäpätevyys ei välttämättä ole mahdollistanut uralla etenemistä tai osaamiseen ja työn vaativuuteen perustuvaa palkkausta.

Sairaanhoitajien erityisen osaamisen ja asiantuntijuuden esille tuomiseksi sairaanhoitajan, ensihoitajan, terveydenhoitajan tai kätilön on ollut vuodesta 2012 mahdollista hakea hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikettä Suomen Sairaanhoitajien erityispätevyysjärjestelmän kautta. Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen englanninkielinen termi on *The Nursing Informatics Certification.*

Suomen Sairaanhoitajat on määritellyt asiantuntijoiden kanssa arviointikriteerit ja hakuprosessin erityisosaamisen tunnistamista ja tunnustamista varten. Erityispätevyyden osa-alueet jaetaan kolmeen ryhmään: perustutkinnon jälkeen hankittuun koulutukseen, työkokemukseen ja muuhun toimintaan, joka sisältää julkaisu-, opetus- sekä kehittämistoiminnan. Arviointikriteerit perustuvat alun perin Tehyn (2015) yhteistyöjäsenjärjestöjen yhteiseen näkemykseen erityispätevyydestä ja sen arvioimisesta ja niitä on tarkistettu tarpeen mukaan.

Erityispätevyysjärjestelmä on askel hoitotyön erikoisosaamisen kansalliseen sääntelyyn, joka toistaiseksi puuttuu. Erityisosaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen tavoitteena on tukea ammatillisen osaamisen systemaattista ja monipuolista kehittämistä, urakehitystä ja positiivista palkkakehitystä ottamalla huomioon myös vaihtoehtoiset väylät saavuttaa työelämässä ja palvelujärjestelmissä tarvittavaa erityisosaamista koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan avulla. Työnantajalle erityispätevyys tarjoaa työkalun työntekijän osaamisen tunnistamiseen, kehittämiseen ja hyödyntämiseen sekä mahdollistaa osaamiseen ja työtehtävien vaativuuteen perustuvan palkitsemisen. Kun sairaanhoitajan osaaminen tarkentuu kokonaisuudessaan työnantajalle, se luo mahdollisuuksia uralla etenemiseen, lisää alalle sitoutumista sekä työyhteisön vetovoimaisuutta. Perimmäinen tavoite on vahvistaa näyttöön perustuvia työkäytäntöjä sekä parantaa hoitotyön laatua, turvallisuutta, vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyden tarkoitus

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyden tarkoituksena on

- tukea ja motivoida sairaanhoitajia kehittämään osaamistaan hoitotyön tiedonhallinnan ja tietoteknologian alueella ja siten edistää hoitotyön vaikuttavuutta väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä ja ylläpitämisessä sekä sairauksien hoidossa.
- edistää hoitotyön tiedonhallinnan asiantuntijuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- tarjota vaihtoehtoisia tapoja ja väyliä kehittää ammatillista osaamista koulutuksen, työkokemuksen sekä monialaisen, tutkivan ja kehittävän työotteen avulla.
- tehdä sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen näkyväksi tunnustamalla toiminnan kannalta tarkoituksenmukainen erityisosaaminen hoitotyön tiedonhallinnan tehtävissä.
- antaa perusteita yksilöllisten kannustimien käyttöön, esimerkiksi osaamiseen perustuvaan työnkuvaan ja palkkakehitykseen.

Hyvinvointialueilla palkkauksessa voidaan soveltaa SOTE-sopimuksen liitettä 2 ja siinä palkkahinnoittelukohtaa S2TEA100, kun työntekijä toimii asiantuntijana tai asiantuntijasairaanhoitajana kehittämis- ja suunnittelutehtävissä kokopäiväisesti. Erityispätevyysnimikkeen osoittamasta lisäosaamisesta ja asiantuntijuudesta suositellaan

palkittavan myös maksamalla henkilökohtaista lisää, jos työntekijä on jo em. palkkahinnoitteluluokassa. Yksityisellä puolella vastaavasti erityispätevyys suositellaan huomioimaan vaativuustasoissa ja tulospalkkauksessa.

Erityispätevyyden omaavan sairaanhoitajan osaaminen ja toiminta

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyden omaavan sairaanhoitajan toiminnassa korostuvat vahva osaaminen tiedonhakutaidoissa ja näyttöön perustuvassa tiedossa. Tietosuoja-, tietoturva- ja tietojärjestelmien hallinta- ja dokumentointitaidot ovat sairaanhoitajan vahvaa osaamisaluetta yhdistettynä potilas-/asiakaslähtöisyyteen, terveyskeskeisyyteen ja kokonaisvaltaisuuteen.

Hänellä on valmiudet

- toimia sitoutuneesti, itsenäisesti, vastuullisesti ja tulostietoisesti oman erityisosaamisalueen hoitotyön asiantuntijana, potilaan/asiakkaan ja yhteisön/väestön terveyden edistämisessä, terveyden hallinnan ja selviytymisen tukemisessa tai auttamisessa sekä asiakas-/voimavaralähtöisen toiminnan edistämisessä.
- toimia ohjaajana, mentorina ja konsulttina kollegoille, opiskelijoille ja muille hoitoon osallistuville ammattihenkilöille erityisosaamisalueelta nousevissa kysymyksissä sekä ammatillisen osaamisen ja näyttöön perustuvan hoitotyön ja tiedonhallinnan ja tietoteknologian kehittämisessä.
- toimia oman erityisosaamisalueen asiantuntijana hoitotyötä kehittävän toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa omalla itsenäisellä vastuu- ja toiminta-alueella moniammatillisissa työryhmissä sekä palvelu- ja hoitoketjun eri vaiheissa olevien toimijoiden verkostoissa.
- kehittää hyvää hoitotyön toimintaa ja vaikuttavuutta käytännön tarpeiden ja tutkimustiedon pohjalta.

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimike voidaan myöntää kokeneelle ja monipuolisesti osaavalle tietotekniikan ja tiedonhallinnan tehtävissä toimivalle sairaanhoitajalle. Suomen Sairaanhoitajien (ent. Sairaanhoitajaliiton) sähköisten terveyspalveluiden strategiassa vuosille 2015–2020 (päivitetty viimeksi eHealth-strategia 2021) on sairaanhoitajan sähköisten terveyspalveluiden osaamista kuvattu Stagerssin (2001, 2002) pohjalta, jonka mukaan sairaanhoitajan kokemuksen ja koulutuksen perusteella osaamistasoja ovat:

Taso 1: Aloittavalla sairaanhoitajalla on perustiedot ja -taidot tiedonhallinnasta ja terveydenlukutaidosta sekä erilaisen teknologian käytöstä.

Taso 2: Kokeneella sairaanhoitajalla on oman erikoisalansa asiantuntijuus ja hän on hyvin taitava tiedonhallinnassa. Hän käyttää tietotekniikkaa työnsä tukena ja yhteistyössä tiedonhallintaan erikoistuneen sairaanhoitajan kanssa eri menetelmien parantamiseksi.

Taso 3*: Tiedonhallintaan erikoistunut sairaanhoitaja on tiedonhallinnan asiantuntija, jolla on sekä hoitotyön että tiedonhallinnan koulutus. Hän osallistuu organisaatiossaan tietojärjestelmien kehittämiseen omaa asiantuntijuuttaan hyödyntäen.

Taso 4*: Tiedonhallinnan innovaattori on tiedonhallinnan kehittäjä, joka tutkii ja kehittää teorioita sekä johtaa tiedonhallinnan käytäntöjä ja tutkimusta.

***Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyden saavuttaminen edellyttää vähintään tason 3–4 mukaista osaamista**, näyttöä vaativista asiantuntijatehtävistä sekä aktiivista osallistumista hoitotyön tiedonhallinnan kehittämiseen ja edistämiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa, ei pelkästään oman organisaation sisällä.

3. Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen hakeminen

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyys edellyttää vahvaa tieto- ja viestintätekniikan osaamista, taitoja ymmärtää ja halua kehittää tulevaisuuden sähköisiä terveyspalveluita osana kansalaisten uudistuvia sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuutta. Hakijalta edellytetään alan teoreettista hallintaa sekä vahvaa näyttöä aktiivisesta toiminnasta erityispätevyysalueensa tiedon ja osaamisen kehittäjänä, kouluttajana ja tiedon välittäjänä. Erityispätevyyden osa-alueet ovat koulutus, työkokemus ja muu toiminta.

Erityispätevyys nimikkeen haku/päivitys on lokakuusta 2026 alkaen jatkuva eli enää ei ole kerran vuodessa olevaa hakua. Erityispätevyysnimikehakemus samoin kuin nimikkeen päivityshakemus tehdään Suomen Sairaanhoitajien Webropol-pohjaisella lomakkeella. Hakijalla tulee olla Suomen Sairaanhoitajien voimassa oleva jäsenyys ja jäsenmaksut ajan tasalla kahden vuoden ajalta. Hakemuksen tekemiseen on hyvä varata riittävästi aikaa ja aloittaa omien työkokemus-, koulutus- ja muun toiminnan ansioiden ja liitteiden kokoaminen jo hakuajan alussa. Hakijan tulee pyytää myös suositus vähintään kahdelta hänen osaamisensa tuntevalta asiantuntijalta. Hakemusta ei kukaan pysty täyttämään yhdellä istumalla, siksi se kannattaa täyttää osissa ja välitallentaa. Kaikki materiaali sähköisine todistuksineen ja dokumentteineen kannattaa jäsentää ja tallentaa ensin itselle. Hakemuksessa erityispätevyyden hakija osoittaa ohjeiden mukaan kaikki ansionsa, joilla on merkitystä erityispätevyysnimikkeen saamiselle. Osa asiantuntijuutta on myös se, että osaa tehdä osaamisensa näkyväksi.

Hakemusta tehdessään hakija arvioi ohjeen mukaan itse, kuinka paljon kustakin näytöstä saa erityispätevyyspisteitä ja merkitsee arvionsa näkyviin hakemukseensa. Näin hakija saa mielikuvan siitä riittävätkö pisteet nimikkeen saamiseen ja kannattaako hakemusta lähettää. Valmis webropol-hakemus lähetetään sen jälkeen, kun hakija on tarkistanut, että kaikki tarvittavat tiedot ja liitteet ovat varmasti mukana. Erityispätevyysnimikkeen hakemuksia otetaan vastaan jatkuvasti vain webropol-järjestelmän kautta.

Suomen Sairaanhoitajien nimeämät asiantuntijat arvioivat hakemukset. Kriteereihin pohjautuen Suomen Sairaanhoitajien hallitukselle esitetään joko hakemuksen hyväksymistä tai hylkäämistä sen mukaan kuin hakemuksesta ilmenee vaadittavat ansiot. Suomen Sairaanhoitajien hallitus tekee esityksen perusteella päätöksen nimikkeen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Hakijoille lähetetään sähköpostitse tieto nimikkeen saamisesta tai hakemuksen hylkäämisestä ja sen perusteista.

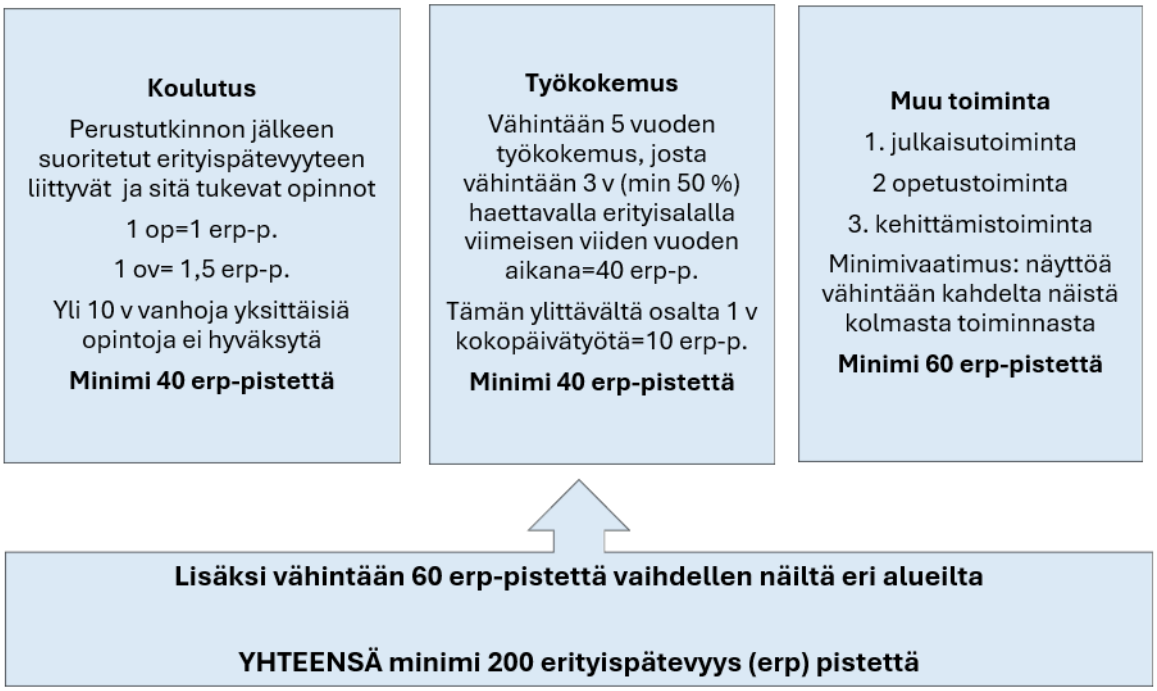
Myönnetystä nimikkeestä annetaan hakijalle kirjallinen todistus. Nimike on voimassa viisi vuotta. Hakijan kannattaa selkiyttää itselleen hakuprosessi kokonaisuudessaan (Kuvio 1), lukea tämä ohje ja hakulomake huolella ja arvioida hakuprosessin aikana, riittävätkö omat ansiot erityispätevyysnimikkeeseen. Koska hakemuksen arviointi on maksullinen, hakemus kannattaa lähettää vasta, kun vaaditut ansiot täyttyvät ja ne voidaan osoittaa asianmukaisilla dokumenteilla.

Kuvio 1. Erityispätevyysnimikkeen hakuprosessi

4. Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen kriteerit

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimikkeen myöntäminen edellyttää jokaiselta osa-alueelta minimipistemäärän saavuttamista: koulutus 40 erityispätevyyspistettä, työkokemus 40 erityispätevyyspistettä ja muu toiminta 60 erityispätevyyspistettä. Lisäksi hakijan tulee saada vähintään 60 erityispätevyyspistettä vaihdellen edellä mainituilta osa-alueilta. Minimipistevaatimus on 200 erityispätevyyspistettä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Erityispätevyyden osa-alueiden pisteytys (kts. tarkemmat ohjeet 4.1–4.3)

Kaikkia kriteerejä ei hakijan edellytetä täyttävän samassa määrin, vaan osioiden painotuksissa voi olla vaihtelua. Nimikkeen myöntäminen edellyttää jokaisesta osiosta minimipistemäärän saavuttamista. Harkitessaan nimikkeen hakemista, hakija voi etukäteen kartoittaa omaa osaamistaan taulukoissa 2–6 esitettyjen ohjeellisten pistemäärien avulla.

4.1 Koulutus

Minimi 40 erityispätevyyspistettä

Terveydenhuollon tietohallinnon, tietoteknologian, hoitotieteen, hoitotyön ja hoitotyötä tukevien muiden tieteenalojen opinnot muodostuvat sisällöistä ja menetelmistä, jotka edustavat hyväksyttyjä hyviä käytäntöjä ja tukevat uusien työtapojen ja moniammatillisen yhteistyön kehittämistä.

Opinnot ylläpitävät ja kehittävät hakijan kliinistä erityisosaamista ja ne on suoritettu sairaanhoitajatutkinnon jälkeen. Hoitotyön tiedonhallinnan erityisalueen sisältöosaamisen[1] lisäksi koulutuksiin voi sisällyttää tutkimus- ja kehittämisosaamista lisäävää koulutusta. Opintoihin voi sisältyä teoreettisten opintojen lisäksi ohjattua harjoittelua. Opinnot voivat koostua useamman vuoden aikana hankituista opinnoista edellyttäen, että niiden avulla saavutetun osaamisen päivittämisestä on kulunut korkeintaan 5 vuotta. Yli 10 vuotta vanhat tutkinnot tai opinnot hyväksytään, mikäli ne liittyvät haettavaan erityispätevyysalueeseen ja mikäli niiden avulla saavutettu osaaminen osoitetaan päivitetyksi kuluneen 5 vuoden aikana.

Opintojen mitoituksen perusteena käytetään pisteitä. Opinnot muunnetaan erityispätevyyspisteiksi seuraavasti:

- 1 opintopiste (ECTS-järjestelmän kanssa yhtenevä), vastaa 27 tuntia = 1 erityispätevyyspiste
- 1 päivää (vähintään 6 tuntia) vastaa 0,3 erityispätevyyspistettä. Alle kuuden tunnin koulutuskokonaisuuksia ei huomioida (ellei kyse ole selvästä koulutussarjasta).

Opintojen myötä saavutettu vahva tiedollinen osaaminen omalla erityispätevyysalueella osoitetaan hakemuksessa opintoja osoittavien todistusten tai muiden kirjallisten dokumenttien avulla (esim. opinto- tai koulutusrekisteriote). Todistukseksi ei riitä pelkkä koulutusohjelma.

Koulutuspisteytys kuvataan taulukossa 2.

Taulukko 2. Koulutuspisteytys erityispätevyyspisteiksi

Koulutus (minimi 40 erityispätevyyspistettä) muodostuu sairaanhoitajan tutkinnon jälkeen suoritetuista opinnoista. Opintojen on liityttävä haettavaan erityispätevyysalueeseen ja/tai tutkimus- ja kehittämisosaamiseen. On suotavaa, että omalta erityispätevyysalueelta on jokin pidempi, syventävä koulutus.	1 erityispätevyyspiste **= 1 op = 27 tuntia tehtyä työtä** 0,3 erityispätevyyspistettä **= 1 päivän koulutus (min 6 h)** **Yksittäisiä alle 6 tunnin mittaisia koulutuskokonaisuuksia ei huomioida (ellei kyse ole selvästä koulutussarjasta)**
Ammattikorkeakoulun erikoistumisopinnot tai -koulutus omalta erityispätevyysalueelta.	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti
Ylempi amk-tutkinto, terveystieteiden kandidaatti- tai maisteriopinnot. Opinnot liittyvät hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysalueella kehittymiseen (esim. maisteritutkinnon sivuainevalinnat) ja/tai tutkimus- ja kehittämisosaamiseen.	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti
Muut sairaanhoitajatutkinnon jälkeen suoritetut oman erityispätevyysalueen opinnot ja/tai osaamisen näytöt.	Pisteet laajuuden ja erityispätevyysalueeseen liittyvän sisällön mukaan yllä olevan ohjeistuksen mukaisesti

[1] Tietohallinto, tietotekniikka, tietojenkäsittelytiede, terveydenhuollon tietojärjestelmät, tieto- ja viestintäteknologia, tekoäly, tiedolla johtaminen, tietosuoja, tietoturva, teknologian käyttöönotto ja sovellukset terveydenhuollossa, potilaiden ja asiakkaiden sähköisten palveluiden kehittäminen ja tuottaminen.

• Tietohallinnon, tietoteknologian ja hoitotyön tiedonhallinnan opinnot ja tiedonhallintaa tukevien tieteenalojen opinnot ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa • Erityisosaamista osoittavat näyttökokeet ja tietotestit • Työnantajan järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Tieteellisten järjestöjen järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Ammatillisten järjestöjen järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Muiden julkisten ja yksityisten koulutusorganisaatioiden järjestämät lisä-, täydennys- ja jatkokoulutukset • Kansalliset konferenssit tai opintopäivät • Kansainväliset konferenssit tai opintomatkat • Tavoitteellinen työkierto, sijaisuudet	

4.2 Työkokemus

Minimi 40 erityispätevyyspistettä

Työkokemusta (minimi 40 erityispätevyyspistettä) sairaanhoitajana, ensihoitajana, terveydenhoitajana tai kätilönä tulee olla vähintään viisi vuotta, josta hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysalueen työkokemusta eriteltyinä toimenkuvina, tehtäväkuvauksina ja/tai erityisosaamis- tai vastuualueina tulee olla vähintään kolme vuotta viimeisen viiden vuoden ajalta.

Työkokemuksen avulla osoitetaan suppean huippuosaamisen lisäksi laaja-alainen osaaminen hoitotyön, hoitotieteen ja lähitieteiden alueella sekä hoitotyön tiedonhallinnassa tarvittava tiedollinen ja taidollinen osaaminen että tietojärjestelmäosaaminen. Työkokemuksen tulee olla hoitotyön tiedonhallinnan eri tehtävistä [2] siten, että vähintään 50 % työajasta tulee olla hoitotyön tiedonhallintaa.

Työkokemus lasketaan kokopäivätyön mukaan. Kokopäivätyöksi lasketaan kuuden tunnin työpäivä (vähintään 30 tuntia/viikko). Mikäli hakija on tuntityössä tai osa-aikaisessa työsuhteessa, tulee se mainita hakemuksessa. Tunti- ja osa-aikatyöksi lasketaan vähintään 19 tuntia viikossa tehty työ. Minimityökokemuksen jälkeen työkokemuspisteet lasketaan muuntopisteinä kokopäivätyön mukaan (1 vuosi = 10 erityispätevyyspistettä).

Minimityökokemus tarkoittaa vähintään viiden (5) vuoden työkokemusta, josta vähintään kolme (3) vuotta erityispätevyysalalla viimeisen viiden vuoden aikana ja erityispätevyysalalla hakija on toiminut vähintään 50 % työajastaan. Työkokemus ja ammatillinen kehittyminen sekä

[2] Osallistuminen hoitotyön asiantuntijana erilaisten terveydenhuollon tietojärjestelmien ja sähköisten terveyspalvelujen kehittämiseen, käyttöönottoon, koordinointiin ja kouluttamiseen. Osallistuminen hoitotyön päätöksenteossa tarvittavan tiedon tuottamiseen ja hyödyntämiseen.

erityistehtävät tai vastuualueet osoitetaan hakemuksessa työtodistusten ja muiden vastaavien vaadittavien kirjallisten dokumenttien avulla (esim. esihenkilön arviointi).

Työkokemuksen pisteytysohjeet ovat taulukossa 3.

Taulukko 3. Työkokemuksen erityispätevyyspisteytys

Vähintään viiden (5) vuoden työkokemus (kokopäivätyön mukaan), josta vähintään kolme (3) vuotta erityispätevyysalalla viimeisen viiden vuoden aikana ja työkokemus erityispätevyysalalta on vähintään 50 % työajasta.	40 erityispätevyyspistettä **(minimivaatimus)**
Yllä mainitun ylittävä työkokemus erityispätevyysalueella Hyväksyttävä pistemäärä lasketaan muuntopisteinä kokopäivätyön mukaan.	**1 vuosi kokopäivätyötä erityispätevyysalueella** = 10 erityispätevyyspistettä

Esimerkki työkokemuspisteiden laskemisesta

Esimerkki hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyden työkokemuksen erityispätevyyspisteiden arvioinnista.

Hakija on valmistunut lähihoitajaksi 2006 ja sairaanhoitajaksi joulukuussa 2012. Hän hakee syyskuussa 2026 hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyyttä. Työkokemusta hänellä on lähihoitajan töistä vuosilta 2006–2012. Sairaanhoitajana hän on toiminut keskussairaalan kirurgisella vuodeosastolla 2013–2017. Vuosina 2018–2022 hän on osallistunut potilastietojärjestelmän kehittämiseen ja toiminut hoitotyön kirjaamisen yhdyshenkilönä, tähän hän on käyttänyt 50 % työajasta, loput on ollut kliinistä sairaanhoitajan työtä. Vuosina 2023–2026 hän on toiminut kokopäiväisesti hoitotyön kirjaamisen asiantuntijana sairaalan tietohallinnossa.

Työkokemuspisteet lasketaan seuraavasti:

Työkokemus lähihoitajana 2006–2012: ei myönnetä lainkaan pisteitä. Vasta sairaanhoitajaksi valmistumisen jälkeinen työkokemus huomioidaan.

Sairaanhoitajan työkokemuksesta kirurgian osastolla vuosina 2013–2017 (ei ole tiedonhallinnan erityispätevyysalueen työtä): tästä hyväksi luetaan 2 vuotta minimipisteisiin. Tähän lisätään kolme erityispätevyystyövuotta vuotta viiden viimeisen vuoden ajalta (joiden aikana vähintään 50 % työajasta on ollut tiedonhallinnan erityispätevyysalueen työtä) eli esimerkiksi vuodet 2023–2025. Tästä työkokemuksesta (2+3 vuotta) hakija saa yhteensä vaadittavan minimipistemäärän 40 erityispätevyyspistettä.

• Minimipistemäärän jälkeen hakija saa 10 erityispätevyyspistettä. jokaisesta työvuodesta erityispätevyystyössä (=vähintään 50 % työajasta on ollut tiedonhallinnan erityispätevyysalueen hoitotyötä) eli 10 erityispätevyyspistettä x 5,8 vuotta (vuodet 2018–2022 + osa vuotta 2026 (8 kk = 0,8 erityispätevyyspistettä) = 58 erityispätevyyspistettä.

Kaikkiaan esimerkin hakija saa työkokemuspisteitä 40 + 58 = 98 erityispätevyyspistettä.

4.3 Erityispätevyysalaan liittyvä muu toiminta

Minimi 60 erityispätevyyspistettä

Muu toiminta koostuu 1) julkaisutoiminnasta, 2) opetustoiminnasta sekä 3) kehittämistoiminnasta (sis. tutkimustoiminnan). Hakijalla tulee olla näyttöä vähintään kahdelta näistä kolmesta toimintaosiosta, jotta minimivaatimus täyttyy (esimerkiksi näyttöä sekä opetus- että kehittämistoiminnasta). Huomioitavaa on, että muu toiminta tulee olla oman työorganisaation ulkopuolista ja toiminta ei kuulu omaan työnkuvaan ja toiminnan levikki tulee yltää oman organisaation ulkopuolelle. Hakija arvioi omat erityispätevyyspisteensä ohjeen mukaan. Jos ohje ei suoraan kerro pisteytystä, käytetään ajankäytön arviointiin ohjetta: yksi piste vastaa 27 h tehtyä työtä.

4.3.1 Hoitotyön tiedonhallintaan liittyvä julkaisutoiminta

Julkaisutoiminnan pisteytysohjeet kuvataan taulukossa 4. Julkaisutoiminnasta tulee mainita lähdetiedot. Julkaisujen tulee olla sellaisessa ammatillisessa tai tieteellisessä lehdessä, joka on yleisesti saatavilla. Hyväksytystä, ei vielä julkaistusta artikkelista, tulee olla dokumenttina hyväksymiskirje. Omaan työnkuvaan kuuluvasta julkaisutoiminnasta ei saa erityispätevyyspisteitä.

Taulukko 4. Julkaisutoiminnan erityispätevyyspisteytys

Oppaat, julkaistu painettuna tai sähköisessä muodossa (omalle yksikölle tehdyistä ohjeista/oppaista ei saa pisteitä)	8 erityispätevyyspistettä **(ensimmäinen kirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Oman erityisalueen ammatillinen kirja	20 erityispätevyyspistettä **(ensimmäinen kirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Yleishyödylliset alan kirjat	10 erityispätevyyspistettä **(ensimmäinen kirjoittaja)** 1 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Tutkimus- ja kehittämistyön tulosten julkaisu tai oman asiantuntijuusalueen artikkeli ammatillisessa lehdessä tai kirjassa	5 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 2 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Oman erikoisalan tieteellinen lehtiartikkeli	20 erityispätevyyspistettä **(vastuukirjoittaja)** 5 erityispätevyyspistettä **(usean kirjoittajan kanssa)**
Toiminta ammatillisen tai tieteellisen lehden referee-arvioijana	**5** erityispätevyyspistettä **/ tieteellisen artikkelin arviointi** 2 erityispätevyyspistettä **/ ammatillisen artikkelin arviointi**
Toiminta ammatillisen tai tieteellisen kongressin tiivistelmien arvioijana	0,1 erityispätevyyspistettä **/ tiivistelmä (kansallinen)** 0,2 erityispätevyyspistettä **/tiivistelmä (kansainvälinen)**
Ammatillisen tai tieteellisen lehden tai kirjan toimituskunnassa toiminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä

Omalta erityisalueelta julkaistun kirjan arviointi	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–5 erityispätevyyspistettä **/kirja**
Tutkimus- ja/tai kehittämistyön esittely kansallisessa, kansainvälisessä kongressissa	5 erityispätevyyspistettä **(kansallinen)** 10 erityispätevyyspistettä **(kansainvälinen)**
Tutkimus- tai kehittämistyön posteri	5 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansainvälinen (vastuukirjoittaja**) 4 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansallinen (vastuukirjoittaja**) 3 erityispätevyyspistettä **tieteellinen, kansallinen tai kansainvälinen (usean kirjoittajan kanssa**) 2 erityispätevyyspistettä **ammatillinen, kansallinen tai kansainvälinen (vastuukirjoittaja)** 1 erityispätevyyspistettä **ammatillinen, kansallinen tai kansainvälinen (usean kirjoittajan kanssa)**
Aktiivinen erityispätevyysaluetta käsittelevän blogin pitäminen (pääasiassa ammattilaisille suunnattu, säännöllinen toiminta blogissa vähintään 4 x vuodessa)	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–5 erityispätevyyspistettä

4.3.2 Hoitotyön tiedonhallintaan liittyvä opetustoiminta

Hoitotyön tiedonhallinnan opetustoiminnan pisteytysohjeet esitetään taulukossa 5. Opetustoiminnan sisältö- ja lähdetiedot tulee liittää dokumentteina hakemukseen. Saman sisältöisestä opetustoiminnasta annetaan pisteet vain kerran. Omaan työnkuvaan liittyvää opetustoimintaa ei huomioida erityispätevyyden arvioinnissa. Useamman toteuttajan kanssa yhdessä toteutetusta opetustoiminnasta tulee arvioida hakijan työn osuus.

Taulukko 5. Opetustoiminnan erityispätevyyspisteytys

Pidetyt luennot ja koulutukset haettavalta erikoisalalta	**Äidinkielellä:** 0,5 erityispätevyyspistettä **/ 15–30 min esitys** 1 erityispätevyyspiste **/ yli 30 min–60 min esitys** 1,5 erityispätevyyspistettä **/ yli 60 min** **Vieraalla kielellä:** 1,5 erityispätevyyspistettä **/ 15–30 min esitys** 3 erityispätevyyspistettä **/ yli 30 min –60 min esitys** 4 erityispätevyyspistettä **/ yli 60min esitys** **Saman sisältöisestä esityksestä voi saada 50 % pisteistä vielä toisella esittämiskerralla.**
Omien tutkimus- kehittämistulosten suullinen esittäminen opetustarkoituksessa	3 erityispätevyyspistettä **/ ammatillisissa koulutuksissa** 6 erityispätevyyspistettä **/ tieteellisissä koulutuksissa**
Opiskelijan opinnäytetyön ohjaamiseen nimettynä työelämäohjaajana osallistuminen. Opinnäytetyön ohjausprosessissa tulee kuvata oma rooli, ajankäyttö ja työpanos.	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** Max 3 erityispätevyyspistettä **/ vuosi** 1 erityispätevyyspiste **/ valmistunut opinnäytetyö**

4.3.3 Hoitotyön tiedonhallinnan kehittämistoiminta

Kehittämistoiminnan (sis. tutkimustoiminnan) pisteytys kuvataan taulukossa 6. Hakijan tulee kuvata oma roolinsa ja ajankäyttönsä hakemuksessa pyydettyine dokumentteineen ja arvioida omat pisteensä. Yksi piste vastaa 27 tuntia tehtyä työtä. Huomioitavaa on, että omaan työnkuvaan kuuluvasta kehittämistoiminnasta ei saa erityispätevyyspisteitä.

Taulukko 6. Kehittämistoiminnan erityispätevyyspisteytys

Tutkimus- tai kehittämistyöhön osallistuminen omalla erityispätevyysalueella	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–10 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Tutkimus- tai kehittämistyön organisoiminen ja uuden tiedon tuottaminen käytännön työn kriittisen arvioinnin pohjalta	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–10 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan kehittämishankkeessa toiminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–20 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–10 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Oman erikoisalan strategioiden tuottaminen	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–5 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**
Oman erikoisalan luottamustehtävä	**Max 20 erityispätevyyspistettä** 2 erityispätevyyspistettä **/vuosi (alueellinen)** 4 erityispätevyyspistettä **/vuosi (kansallinen)** 6 erityispätevyyspistettä **/vuosi (kansainvälinen)**
Ammatillisten sähköisten alustojen ja työkalujen kehittäminen ja ylläpitäminen erityispätevyysalueelta	**Arvio ja kuvaus omasta roolista ja ajankäytöstä** 1–10 erityispätevyyspistettä **(vastuullinen vetäjä)** 1–5 erityispätevyyspistettä **(työryhmän jäsen)**

5. Erityispätevyysnimikkeen päivittäminen

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimike tulee päivittää viiden (5) vuoden välein, mikäli nimikkeen saanut haluaa pitää nimikkeen voimassa. Oman asiantuntijuuden kriittinen tarkastelu, jatkuva kouluttautuminen ja osaamisvalmiuksien kehittäminen ovat edellytyksinä sille, että myönnetty erityispätevyysnimike voidaan uudistaa. Päivityshakemus tehdään vastaavasti sähköisesti Suomen Sairaanhoitajien päivityshakemuslomakkeella (Webropol). Hakemuksen käsittely on maksullinen.

Päivityshakemuksessa hakijan tulee osoittaa viimeisen viiden vuoden ajalta

- työkokemusta vähintään 20 erityispätevyyspisteen verran
- koulutusta vähintään 9 erityispätevyyspisteen verran, ja
- muuta toimintaa vähintään yhteensä 10 erityispätevyyspisteen verran vähintään kahdesta muun toiminnan osiosta,
- ➢ **yhteensä vähintään 39 erityispätevyyspistettä.**

Työkokemus

Päivityshakemuksessa hakijan tulee osoittaa työskennelleensä erityispätevyysalueellaan kokopäiväisesti vähintään kaksi (2) vuotta nimikkeen myöntämisen jälkeen viimeisen viiden vuoden aikana. Työajasta vähintään 50 % tulee olla erityispätevyysalueen työtä.

Koulutus

Suomen Sairaanhoitajien täydennyskoulutussuosituksen mukaan sairaanhoitajien tulee osallistua täydennyskoulutukseen vähintään kuusi (6) päivää vuodessa.

Suosituksen mukaan erityispätevyysnimikkeen päivittämistä hakevalla tuleekin olla viimeisen viiden vuoden ajalta täydennyskoulutusta vähintään yhdeksän (9) erityispätevyyspistettä, joista vähintään neljä (4) erityispätevyyspistettä tulee olla erityispätevyysalalta ja viisi (5) erityispätevyyspistettä voi olla muita asiantuntijuuden kehittymiseen liittyviä opintoja.

Muu toiminta

Muun toiminnan osalta hakijalla tulee olla näyttöjä vähintään yhteensä kymmenen (10) erityispätevyyspisteen verran ja vähintään yksi riittävä näyttö kahdesta toimintaosiosta (julkaisu-, opetus- ja kehittämistoiminta), jotta minimivaatimus täyttyy. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta lisänäyttönä voi käyttää esimerkiksi kehittämis- tai tutkimusryhmän vetäjän tai esihenkilön tai asiantuntijasuosittelijan lausuntoa, josta ilmenee hakijan nykyinen erityispätevyysosaaminen. Hakemuksesta tulee selkeästi ilmetä hakijan rooli ja ajankäyttö, jotta ansioiden pisteytyksen tarkistaminen on mahdollista. Koulutuksen, työkokemuksen ja muun toiminnan näyttöjen lisäksi hakijan tulee arvioida omaa kehittymistään erityispätevyyden myötä. Vapaamuotoisessa arvioinnissa hakija perustelee, miten hän on hyödyntänyt hoitotyön tiedonhallinnan erityisosaamistaan viimeisen viiden vuoden aikana.